

לונדון, 11.6.40

קמלן יקר -

אנסה לתת לך סקירה כוללת על מצב העניינים מה, אם כי לא בלי [36'4]
לקוים ופנימות, כי אין תחת ידי רשימות וחומר. כמובן אצטמצם
בעניינים שלנו בלבד, ולא אנע בטאורעות האדירים והנוראים, הידועים
לך באמריקה אולי בפרטים מלאים ובהיקף רחב יותר מאשר לנו כאן.
כשחל השנוי בממשלה כאן עוד הית מה כמדומני, ועל השבועים
הראשונים תשמע מסיו של לוריה. אולם לשם שלמות הסקירה אתחיל משימים
הראשונים של התקומה החדשה - מפני ארבעה שבועות, אם כי נוסה
כאילו חלפו עלינו בינתיים דורות היוכלות.

ב-14 לטאי סאכמתי לעצמי לכתוב את הסיכומים שלנו מחילופי
הממשלה. כתבתי שאם כי יש לקדם בנרכה את השינוי, גם מבחינה כללית
וגם מבחינה יהודית, כי שינוי זה מירושו מדיניות חדשה, הרי אין
להניח שהחידוש חל ממילא גם על המדיניות הא(שית). אטנם ידידינו
הסוכים ביותר נכנסו לממשלה ועומדים בראשה, אבל יש להזכיר כאן -
מיטיות יתרה, לא רק מפני שמסרד חוץ נשאר כידי הלימכט, ונ.צ. נשא
בקבינט המלחמה, ומ.ס. באחת המטרות המובנות - אלא בעיקר מפני
שיקולים אובייקטיביים:

ראש/ממשלה וחבריה החשובים יהיו שקונים בצרכים הדוחקים
של המלחמה ולא יוכלו לעפל בעניינינו. משרן החוץ ושליחיו בארצות
ערב יוסיפו לעסוד נגדנו. הלחץ מהמקידות העוינית כארץ יתמיד,
והעיקר - הנורם הערבי נשאר כשהיה, וראש משרן המודכות החדש
רביש כאופן מיוחד למתחש בעולם המוסלמי. וקעה יהיה להסיג שנוי
רשמי של המדיניות המצהדת.

ב-15 לסאי נפגשונו (חיים ואנכי) עם ללוידי. עמדנו בעיקר

[38'42]

על הקמת יחידה ועל ביסוסל החיפושיים. ללוידי לא נתן לנו שום תשובה באותו מעמד, אם כי הודיע שבאותו בוקר דן בשאלת החיפושיים, אבל מהערותיו היה ברור שאין הוא סככים להערכתנו בדבר אי-האפשרות לסמוך על הערבים, ובמידה שהשפעתו ויכלתו מועת לא יתן לעשות שום דבר לשובתנו העלול להרניז או לגרות את הערבים; עזרתנו לאנגליה צריכה לכוא כלי כל תנאים וסינים, ואם להשתמש בעזרת החומר האנושי שלנו הרי מוטב לעשות זאת ביחידות מעורבות - והעיקר (זאת הרניש בהדגשה יתרה!) אין לדבר כלל על "פתיחת" שאלת א"י מחדש והשלמת ספק במדיניות הספר הלבן.

ב-17 לסאי המצאנו ללוידי תזכיר על היחסים כינינו וכין הממשלה

[39'43]

פאז פרצה המלחמה (העתק התזכיר כידי לוריה) - כלוית מכתב פחים הדורש שוב הפסקת החיפושיים בארץ. אולם היה ברור שמללוידי לא נכנת, ויט להפעיל את ידידינו, ואם רק אפשר - לפנות יסר לווינסטון.

כואו של דוב היה לעזר לא מעט בפעולה זו. מיה לאחדת פואו

נפגש דוב עם מוריסון וגרינחד (22 לסאי) והוציז להם עזרתנו ^{האקו} והצבאית. ה.מ. ענה שהוא יכול לספל רק בענייני המיניסטריון שלו (הספקה) השאר שייך לראש הממשלה ולגרינחד. א.ו. בקש תזכיר בכתב על ההצעות והבטיח לנסות לדבר עם ו.ו., אם כי בתנאים הקיימים קשה לראותו. בענייני הספקה נמסך גם מו"מ עוד מקודם ע"י זיף עם מקטילן, סגנו של ה.מ.

ב-23 לסאי המצאנו לא.ו. ד בכתב את הצעותינו: א) הספקה: לסגל

החלקאות והעתסיה שלנו לצרכי המלחמה ולזהעמיד לרשות הממשלה את מומחינו החיפשים, התכנים והאחרים. ב) סלחמה כלכלית: ניוס היהודים בארצות הניסרליות לעזרת המלחמה הכלכלית בנאציס. ג) עזרה צבאית:

[40'42]



ביום דיחזיות אחדות בארץ, הקמת יחידת-סייסים, עוד לשרות
 „התכונה“ (ד) תעמולה בארצות ניטריליות.

הצענו שהממשלה תקבע ועדה מיוחדת אשר תדון אתנו על בצוע
 מעולות אלה.

ב-24 לסאי נפגש ח"מ עם ללויו במשרד המושבות. לויו פתח
 הסיחה וקבע שתי הנחות: 1) אנגליה מנהלת עכשיו מלחמה לחיים ומחיה,
 ויש להסנע מכל צעד העלול להזיק לאינטרסים האימפריאליים. 2) הוא
 מאמין ביש התעוררות (revival) רצינית בעולם המוסלמי והערבי. אין
 עכשיו עניין רק עם נציגים מושחתים ורודפי בצע. וכל צעד לא זהיר
 לסוכת היהודים עלול להציק את המזרח התיכון.

בתשובה למכתבו של ח"מ (על חיפושים) הגן ל. על זכות הממשלה
 לכבד נשק כלתי לנלי. כעניין האספקה לא נילה התנגדות, אולם שלל
 טחון ניטוקים מוליסיים הקמת יחידה מוליסיית. הסיפור הכא' עומן אור [4, 4]
 על עמדת ל.

אורז נפגש עם ל. ימים אחדים לפני התכנותו. שיחתם נסבה
 על המזרח הקרוב. ל. אפר לאורז בגלוי-לכ שאין לו כל עניין לא
 לערבים ולא ליהודים. דאגתו האחת היא האימפריה הבריטית, ואם
 כי הוא מוחזק לסרו-ערבי, לא יהסס אף רגע לבגוד בערבים - אם יתברר
 לו שזהו צורך אימפריאלי. אורז אמר לו: עליך לגטור בלבך במי אתה
 עומד לבגוד - ביהודים או בערבים, כי יתכן שתשאר קרה מכאן וקרה
 מכאן...]

אחרי כל אלה קשה היה לקחת לרואם והצלה (של) מלוויד. אולם
 גם אחרים שגילו יחס יותר טוב - לא עשו דבר כלום. התרכזנו בשני
 דברים: הספקה ויחידה. נתקיימו פגישות עם סקטילן, גרינאווד, אפרי,
 הול (סגנו של ל., מסמלות העבודה) אסלי. כולם הביעו יחס חיובי,

[42]

גילו התענינות, ידידות, אך למעשה לא זו שום דבר. חיים נמש
עם ב.ב., שהבטיח לדבר עם ו.ז. וכנראה ניתן רמז ללויז סבוכה,
וקיום 29 למאי הוזמן חיים ללויז. כאותו יום גם שלח חיים מכתב רשמי
לו.ז. שבו הציע "לגייס בתכיפות את כל היכולת הכלכלית, הצבאית,
הפוליטית והתרנית שיש ליהודי א"י והגולה למען סיוע לאנגליה".
מכתב לצי מורטוההצעות על הספקה, מלחמת כלכלית, עזרה צבאית
ומעמולה.

ל. אמר לחיים שהזמין אותו לבוא אצלו כתוצאה מסליפון של ב.ב.
הוא ל. מעוניין בגיוס עזרת היהודים, אולם הוא חושש לערכים, ורוצה
למצוא טווא שיניח דעת שני הצדדים. אין הוא מתנגד לגיוס היכולת
המסקית של היהודים, אולם יחידה יש בה סכנה. חיים אמר תעשה שתי
יחידות. ל. השיב שהתוצאה תהיה טאות אלפים יהודים ורק טאות אחדות
של ערכים.

[43]

בענין החיפושים הראה ל. לחיים את ההצעה שהציעו למטה בירוסלים
ובקש תשובה. חיים הבטיח תשובה בכתב. (ההצעה היא: לסטור כל הכלים
שלא ברשות, חלק מכלים אלה ירשם וישאר *מאגזין*, אולם כל הסכונות,
הרמונים וכדומה יורחקו).

בינתיים הגיע פ.ר. הנה וגם הוא כסוכן מנה לל. ידועה לך
תכניתו של בנין סכון לאניות בחיפה. לדבריו תמך ו.ז. (כשהיה כראש
הצי) בתכנית זו, וכאילו יש לו סמכו מכתב בענין זה (שני הדברים
סדומקים) - אולם סידר הוברר לך שאין דומע כאן עכשיו לתכנית זו,
צצה כראשי תכנית חדשה: שיסע מסעם המסעלה האנגלית לאסריקה לסם
רכישות. גם תכנית זו כסא, לא, אם כי קשה היה להציל מפיו דבר ברור,
באין זה: ידוע רק שנמשע פעמים עם ל. בין השאר דבר אמו גם על יחידה
ביום 31. לטאי לפנות ערב טלמן לא פ.ר. שהיה זה עכשיו אצל
ל. וזה אמר לו שהחלט רשכית על הקמת יחידה יהודית, אולם אך ורקס חוץ

[44]



לא"י. ושבימים מקרובים תקבל הסוכנות הודעה רשמית בכתב על ענין זה, וזו.ר. שאל אותי בתרועת-נצחון: האין אתה מרוצה: ענית לו שאיני מרוצה כי א) לנו דרושה יחידה בא"י דחקה. ב) בלי א"י ומחוץ לא"י בלבד מסופקני אם יש ביכולתנו לארגן יחידה. זו.ר. לא הסכים לדעתי.

באותו יום נפגשנו, דב ואנכי, עם אורד. גם הוא נפגש באותו יום עם ל. הוא פנה לפני ימים אחדים בכתב לו.צ. בבקשה שיקבל אותו לשיחה (הוא טכיר אותו אישית ונפגש אתו כבר פעמים אחדות לפני השינויים בממשלה). הוא קבל תשובה שו. סרוד טאד, אולם ל. נתבקש לשוחח אתו. ל. אמר לו שהחלט להקים יחידה יהודית מחוץ לא"י. אורד אמר לו שהחלטה זו היא מחוסרת טעם. אין מחסור באנשים להגן על U_6 ואין ליהודים כשרון מיוחד להגן על פריס או על-לונדון. יש אר? ליחידה יהודית בהגנה על א"י. ל. שאל: כלום בסעה שאנגליה מפרפרת יעמידו היהודים תנאים? אורד ענה: וכשהעם היהודי מפרפר מה עשיתם לו:

לנו היה כל הדבר תמוה. באותו יום, בצהריים, נפגש חיים עם גרינחד בסעודת-צהריים, וזה לא אמר לו כלום על החלטה זו, אם כי השיחה נסכה על הקמת יחידה יהודית.

שלחנו (דב, בריל ואנכי) החלטנו להפגש עם גרינחד, א) למען דעת אם אמנם יש החלטה כזו, ב) להסביר לו שבלי יחידה בארץ אין לדבר כל טעם. למרות היות סוף הסכום הצליח לוקר להתקשר עם גרינחד וביום א', 2 ליוני, הוזמנו לנזכרות לשיחה עם ג. אמרנו לו שהחלטת הממשלה שסמחנו עליה מבי ל. לא באופן רשמי - מאשיית המטרה, גם מבחינה יהודית וגם מבחינה אנגלית. כי העיקר - גיוס היהודים בארץ - להגנת הישוב והגנת עמדות אנגליה במזרח הקרוב. ג. הסכים לדעה זו הבטיח לתמוך. ל. מתנגד ועומד בתוקף על דעתו. אך זהו צעד ראשון. שאחריו הוא מתחייב ירידה... [כאן כ"ט]



משיחה זו לא היה לי רושם שא.ג., אם כי הוא חנך כודע המצומצם של חמשה, יודע היטב מה שנעשה בפנים. היה לי גם מסק אם יש לו השפעה על העניינים.

היום נפגש באותו יום עם אמרי וה-ינג, ושניהם התייחסו בחיוב לרעיון היחידה.

מהסיחה שהיתה לנו עם הול ביום 4.6.40 (סגור של ל.)

נודע לנו שמוטל על ועדה של שלשה (אמרי לויז ומקמילן) לברר שאלת

מרכז ההסקה במזרח: א"י או הודו. דעתנו היתה כטובן שיש צורך [42] בשתי הארצות; אחר כך שמע היום ממקמילן שהחליטו בחיוב על התעסיה

בארץ, וליאז הרמן ~~מסר~~ מסרם כך לשוב מיד ארצה לברר האפשרויות הקונקרטיות (מפני עכובים בהסגת הוויזה הצרפתית לא יצאה נסיעה זו

לפועל עד היום, אם כי מיניסטריין ההסקה שלח מכתב לקונסול

הצרפתי בבקשה לתת לו ויזה, כי הוא נוסע בשליחות המיניסטריין.

גם פ.ר. אמר לנו לפני ימים אחדים שהחליט לשוב לארץ. הוא עמד

לנסוע היום - אבל נסיעתו בינתים נתבטלה).

. במסך עשרת הימים האחרונים לא מסק המוע עם מכרי הממשלה

או סגניהם (קריץ בונס, תום ויליומס) - אולם לפני עשה לא נסתם

שום דבר. שום מכתב מספרד המוסכות על יחידה יהודית לא נתקבל, [43] ולא ברור מה עשר ההודעה של ל. פ.ר. ולאורד כעניין זה.

גם כעניין ההסקה, הגם שלא נתקל בהתנגדות של ל., אין לפי

שעה שום תזוזה ממשיה.

לפני ימים אחדים נפגש היום עם ב.ב., וזה אמר לו כאילו בשם

ו-], שעליו לנסוע לאמריקה להשפיע על דעת הקהל.

על יסוד שיחה זו שלח היוק היום לב.ב. מכתב, שבו הוא מסמך

על השיחה ההיא; הוא מודיע על נכונותו ללכת, ביחוד בשעה מסורה

זו, אולם למען הצליח בשליחותו עליו להיות מצויד במה שהוא.



משהו זה לא יתכן בלי קבלת שתי ההצעות שלנו: עזרה כלכלית ותכנית לעזרה צבאית (יחידה) - וקבלה לא בדברי נימוס ואדיבות, אלא כמועל ולמעשה.

עלינו עכשיו להכות להשתלטות העניינים. ציני אופטימי

ביותר. ו-ן שרוד בהנהלת מערכת האים והסוות,, ואין ביכלתו

לשפל בשום דבר שאינו מרכוץ. עניינינו למעשה הם כדי ל. הוא

נבחר לתפקיד זה שלא במקרה. הוא איש תקיף ואדוק בדעותיו. רק

ו-ן מטונגל לבטל דעתו - אך היטצא זמן, עניין ורצון לכך ?

שאר חברי הממשלה - איננו יודע עד היכן יכפתם פגעת (שכחתי

לצין שחיים בפגש לפני ימים אחדים עם אטלי, וגם זה גילה ידידות

אפלטונית).

יש לדעתי צורך בלחץ מצד אמריקה. יש להפגש עם הציר הכריטי.

עכשיו השעה | תביעה כתבוא עכשיו טחשינגטון יהיה לה בימים

אלה ערך מכריע.

אני מניח שאתה מקבל ידיעות מהארץ והצטמצמתי מפני זה רק

בלונדון. הפעלת בעניין הכשרה אחירונית, יטית וצבאית בכלל

שלום לכל החברים.

.ד.ב.ג.